ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ НОМИДА Н ХАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ

Учкўрғон шахри

2024 йил 23 декабрь

судья: О.А.Садиков

Учқўрғон туманлараро иқтисодий суди судьяси О.А.Садиков раислигида, судья ёрдамчиси С.Боқиеванинг котибалигида, даъвогар вакили — Н.Хасанов (31.10.2024 йилдаги №-01-09/490-сонли ва банк бошқарувининг 28.06.2024 йилдаги №-99-09/16-сонли ишончномалар асосида) иштирокида, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Наманган вилояти худудий бошқармасининг даъвогар — «Бизнесни ривожлантириш банки» АТБ манфаатида, жавобгар — «Soy soxili» МЧЖдан 100 000 000 сўм муддати ўтган кредит тани, 7 003 000 сўм кредит фоизидан бўлган қарздорликни ундириш тўғрисидаги даъво аризасини, суднинг ўз биносида, очиқ суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

АНИКЛАДИ:

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Наманган вилояти худудий бошқармаси даъвогар — «Бизнесни ривожлантириш банки» АТБ манфаатида судга даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгар — «Soy soxili» МЧЖдан 100 000 000 сўм муддати ўтган кредит тани, 7 003 000 сўм кредит фоизидан бўлган қарздорлик ва тўланган суд почта ҳаражатларини ундиришни сўраган.

Суд мажлисида даъвогар вакили даъво талаби бўйича тушунтириш бериб, қарздорлик умуман қопланмаганлигини билдириб, даъвони тўлиқ қаноатлантиришни сўради.

Жавобгар вакии белгиланган татибла суд мажлиси вакти ва жойи тўғрисида ҳабардор этилган бўлсада, суд мажлисида ҳатнашмади ва ўз эътирозларини билдирмади.

Мазкур холатда суд ишни Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 170-моддасига асосан, жавобгарнинг иштирокисиз кўриб чиқишни лозим топди.

Суд ишдаги хужжатларни ўрганиб, даъвогар вакилининг тушунтиришларини тинглаб, қуйидагиларга асосан даъвони тўлиқ қаноатлантиришни лозим топди.

Иш холатидан аниқланишича, даъвогар — «Бизнесни ривожлантириш банки» АТБ билан жавобгар — «Soy soxili» МЧЖ ўртасида 22.05.2024 йилдаги тузилган №-436-сонли кредит шартномасига асосан, "чорвачиликни ривожлантириш" учун 84 (саксон тўрт) ой муддатга, 18 % ставкада йиллик фоиз тўлаш шарти билан 100 000 000 сўм микдорида кредит маблағи ажратилган.

Шартномада «Қарз олувчи»га кредитни шартномада кўрсатилган белгиланган шартлар ва муддатларда қайтариш мажбурияти юклатилган. Бироқ, жамият томонидан шартнома мажбуриятлари бажарилмай 100 000 000 сўм муддати ўтган кредит тани, 7 003 000 сўм кредит фоизидан бўлган қарздорлик қайтарилмаган.

Тўловларни қайтариш юзасидан, даъвогар томонидан берилган талабномалар ижросиз қолдирилган.

Вахоланки, кредит шартномасининг 5.1.3 бандига кўра «қарз олувчи» кредит ва унга хисобланган фоизларни шартномада кўрсатилган белгиланган шартлар ва муддатларда, 1-иловага мувофик қайтариш мажбуриятини олган. Яъни, шартномага мувофик, қарз олувчи ўз мажбуриятларини бажармаганда, кредит бўйича қарздорликларни бир ёки ундан ортик маротаба бузганда, тўлов графигида

белгиланган муддатларда тўламаганда ҳамда шартномада белгиланган бошқа холатларда банк берилган кредит ва унга ҳисобланган фоизларни муддатидан олдин ундириб олиш чораларини кўради деб белгиланган. Бинобарин, шартноманинг мазкур талаблари ҳам бажарилмаган.

Шу сабабли, даъвогар судга даъво ариза киритиб, 100 000 000 сўм муддати ўтган кредит тани, 7 003 000 сўм кредит фоизидан бўлган қарздорликни жавобгар хисобидан ундиришни сўраган. Қарздорлик фақат тўлов графиги бўйича кредит фоизидан бўлганлиги сабабли, даъвогар томонидан ундирувни гаров мулкларига қаратиш талаби билдирилмаган.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодекси (кейинги ўринларда ФК)нинг 744-моддаси 1-қисмига асосан кредит шартномаси бўйича бир тараф банк ёки кредит ташкилоти (Кредитор) иккинчи тарафга (Қарз олувчига) шартномада назарда тутилган микдорда ва шартлар асосида пул маблағлари (кредит) бериш, қарз олувчи эса олинган пул суммасини қайтариш ва унинг учун фоизлар тўлаш мажбуриятини олади.

ФКнинг 738-моддасига асосан, қарз олувчи қарз суммасининг қайтариб берилишини таъминлаш юзасидан қарз шартномасида назарда тутилган мажбуриятларни бажармаса, шунингдек қарзнинг таъминоти қарз берувчи жавобгар бўлмаган вазиятларда йўқотилса ёки унинг шартлари ёмонлашса, агар шартномада бошқача тартиб назарда тутилган бўлмаса, қарз берувчи қарз олувчидан қарз суммасини муддатидан олдин қайтаришни ва тегишли фоизларни тўлашни талаб қилишга ҳақли.

Бинобарин, даъвогарнинг мазкур талаби асосли қуйилган ва уни қаноатлантириш лозим.

Юқоридагиларга кўра суд, даъвони тўлик каноатлантиришни, даъвогар фойдасига жавобгар хисобидан 100 000 000 сўм муддати ўтган кредит тани, 7 003 000 сўм кредит фоизидан бўлган карздорлик ва 37 500 сўм тўланган суд почта харажатларини ундиришни, Ўзбекистон Республикаси ИПКнинг 113,118-моддаларига асосан иш бўйича тўланиши лозим бўлган давлат божини хам жавобгар зиммасига юклашни лозим деб хисоблайди.

Суд, Ўзбекистон Республикаси ИПКнинг 113, 118, 170, 176-179-моддаларини қўллаб,

КАРОР КИЛАДИ:

Даъво талаблари тўлиқ қаноатлантирилсин.

Жавобгар – «Soy soxili» МЧЖ ҳисобидан:

- даъвогар «Бизнесни ривожлантириш банки» АТБ фойдасига 100 000 000 сўм муддати ўтган кредит тани, 7 003 000 сўм кредит фоизидан бўлган карздорлик ва 37 500 сўм тўланган суд почта ҳаражатлари;
 - бюджетга 2 140 060 сўм давлат божи ундирилсин.

Хал қилув қарори қонуний кучга киргач, ижро варақалари берилсин.

Ишда иштирок этувчи шахслар мазкур ҳал қилув қарори устидан у қабул қилинган кундан бошлаб 1 (бир) ойлик муддат ичида шу суд орқали Наманган вилоят суди иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъатига апелляция тартибда шикоят (протест), ҳал қилув қарори қ ргач 6 ой ичида кассация шикояти (протест) беришлари мумкин.

Раислик қилувчи

О.А.Садиков